

МИНИСТЕРСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКДОНИЈА
БИРО ЗА РАЗНОИМЕНУВАЊЕ И НАЧИНАЊЕ
СКОПЈЕ: 1 ОКТОВРИО

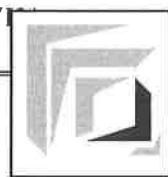
Примено:

Од: 10.08.08

Од: ведомица	Број	Прилог	Вредност
ОД	65/13		

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. весник на РМ“ бр. 58/00 и 44/02) член 30 од Законот за основно образование („Сл. весник на РМ“ бр. 103/08),
Министерот за образование донесе наставна програма по предметот **физичко и здравствено образование** за
I одделение за деветгодишно основно училиште за учениците со пречки во психичкиот развој.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

НАСТАВНА ПРОГРАМА
ЗА УЧЕНИЦИТЕ СО ПРЕЧКИ ВО ПСИХИЧКИОТ РАЗВОЈ

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ

ДЕВЕТГОДИШНО ОСНОВНО
ОБРАЗОВАНИЕ

I ОДДЕЛЕНИЕ

1. ВОВЕД

Наставниот предмет физичко и здравствено образование има исклучително важна улога во воспитно-образовниот процес во основното образование за учениците со пречки во психичкиот развој. Наставната програма по физичко и здравствено образование во процесот на наставата се планира и реализира со посебни содржини, индивидуализирани и групни вежби и игри. Целно планираните телесни движења и делувањето на природните фактори ги помагаат психомоторните и работните способности, ја подобруваат општата здравствена состојба, ги ублажуваат и/или ги отстрануваат проблемите (деформитети, неправилна постасија, и/или успорена моторика, некоординирани и неволни движења) кај ученикот/ученичката со пречки во психичкиот развој. Вака планираните содржини и активности го активираат локомоторниот апарат што резултира со постигнување на индивидуалниот оптимум на планот на симетричен и правилен раст и развој на ученикот, ја подобрува неговата општа физичката кондиција и го поттикнуваат на здрав начин на живот. Со корективните вежби (ако ученикот за тоа има потреба), се придонесува за сметување на емоционалната тензија и за подобро прилагодување во социјалната средина. Планираните активности од оваа програма го поттикнуваат и развиваат когнитивниот, психомоторниот, емоционалниот и социјалниот развој на ученикот.

Освен навиките за редовно изведување на вежби за јакнење на сопствениот организам, учениците ќе ја осознаат потребата за нивно активно вклучување во различните спортски активности во текот на натамошното образование и нивниот живот.

Наставниот предмет физичко и здравствено образование е задолжителен и се реализира со 3 часа неделно, односно 108 часа годишно.

2. ЦЕЛИ НА ПРЕДМЕТОТ ВО РАЗВОЈНИОТ ПЕРИОД ОД ДОШ ОДДЕЛЕНИЕ:

Ученикот/ученичката:

- да го поттикнува процесот на хармоничен телесен развој преку соодветни за него/неа телесни активности;
- да го поттикнува да делува на отстранување на недостатоците кои го оневозможуваат правилниот раст и развој;
- да го поттикнува и да го помага оптигиот развој и да ги усвршува основните психомоторни способности;
- да го стимулира да ги зацврстува, да ги усвршува и да ги зболатува бројот и видовите телесни движења во функција на оптимален психофизички развој;
- да се стимулира да го помага психомоторниот развој и правилното држење и движење на телото во различни положби и при различни физички активности;
- да формира позитивен став кон физичките активности и спортувањето;
- да се стимулира да соработува, да се вклучува во тимска работа и да ги почитува правилата за културно и правично однесување при изведување на активностите, игрите во училиштето, како и надвор од него;
- да ја развива способноста за координирано моторичко движење и ориентација во микро и макропросторот;
- да се оспособува да прави проценка на сопствените физички способности;
- да се ослободува од стрес и напнатост преку организирани физички активности;
- да се запознава и изведува танци и игри во различен ритам и движења;
- да усвојува здравствено-хигиенски знаења и вештини за чување и упапредување на сопственото здравје;
- да развива способности за позитивно емоционално изразување низ игра и адекватни физички активности;
- да се поттикнува развојот на навиките за хигиена на живеењето како и навиките за активен одмор и разонола;
- да се оспособува да ги открива и да ги поттикнува специфичните интереси за телесно вежбање преку кои творечки ќе се изразува.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО И ОДДЕЛЕНИЕ:

Ученикот/ученичката:

- да се оспособува да прави правилна проценка на своите способности;
- да се оспособува за правилно држење и движење;
- да се поттикнува да развива координарни природни движења;
- да се поттикнува да ги ублажува и/или да ги елиминира неправилните и некоординираниите движења;
- да ги развива индивидуалните способности на различните форми на движења преку игра и танци;
- да ја развива моторичката координација и ориентација во просторот;
- да се воведува и учествува во тимско изведување на вежбите;
- да се оспособува да помага и соработува со другите и да го почитува мислењето и потребите на другите;
- да развива способности за конструктивно спречување и решавање на конфликти;
- да развива способности за учество во донесување на колективни одлуки за решавање на проблеми;
- да се оспособува за адекватна моторичка активност при слушање музика;
- да развива способности за позитивно емоционално изразување низ игра и адекватни физички активности;
- да ги задоволи индивидуалните потреби за движење и игра.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

ТЕМА 1: ТЕЛЕСЕН РАЗВОЈ			
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се оспособува за правилно држење на телото при изведувањето на физичките активности; - да се поттикнува да ги развива способностите за движење преку прородни движења, игри, штафети и полигони; -да се поттикнува да ги открива движењата на своето тело; - да ги открие моторичките можности со ракете и нозете; - да се оспособува правилно да се ориентира во просторот; - се оспособува за другарско однесување и им помага на другаричната при изведување на моторичките активности; - да ги развива функционалните способности низ игри според одредени налози, 	<p>СОДРЖИНИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обликување на телото и движењата. - Како се движам? - Што правам со ракесте? - Што правам со телото? - Што правам со нозете? - телесна тежина. 	<p>ПОИМИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Движења со ракете, движења со нозете, - Го запознаваат своето тело и моторичките способности преку природни спонтани движења и движења по налог. -Игри: различни положби на телото. -Вежби преку кои се запознаваат со различни простори за спортување и со одделени справи и реквизити со кои ќе вежбаат и играат. <p>АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Вежби за обликување на телото и движењата (вежбите се изведуваат преку имитирање на различни претходно опсервирали движења). 	

- да учи да помага, да соработува и да изразува позитивни емоции.

ТЕМА 2: ВЕЖБИ ЗА ОРГАНИЗИРАНО ДВИЖЕЊЕ И УСВОЈУВАЊЕ НА СПОРТСКИ ЗНАЕЊА			
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот/ученицата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се запознае со основите положби на телото и екстремитетите; - да се оспособува за природно моторичко движење во просторот; - да ја развива моториката преку пантомима; - да се оспособува за правилно движење со музичка придрру-ба; - да се запознава и да ракува со едноставни спортски реквизити; - да сфати и да изведува основни елементи од атлетиката со природни движења; - да се оспособува за изведување едноставни елементи од гимнастиката. 	<p>СОДРЖИНИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правилно поставување на телото - Поставување на учениците во мали групи во обележан простор. - Поставување на учениците: во врста; во врсти по двајца. - Поставување на учениците: во колона по еден; во колона по двајца. - Изведуваат пантомимички движења (имитираат лица, животни, појави). - спортска сала, - спортско игралиште, -атлетика, -Се оспособува за изведување едноставни елементи од гимнастиката со природни движења. -Игри за запознавање и оспособување за правилно и безбедно ракување со спортските реквизити. 	<p>ПОИМИ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Група, -врста, -колона, -спортска сала, -Се поставуваат/ застануваат во група (на дадени упатства). -Се групираат на обележан простор. -Изведуваат пантомимички движења (имитираат лица, животни, појави). -Изведуваат основни елементи од атлетиката со природни движења. -Се оспособува за изведување едноставни елементи од гимнастиката со природни движења. -Игри за запознавање и оспособување за правилно и безбедно ракување со спортските реквизити. 	<p>АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ</p>

ТЕМА 3: ВЕЖБИ ЗА ОФОРМУВАЊЕ НА ТЕЛОТО И ДВИЖЕЊАТА			
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува да изведува координирано и правилно движењата со ракете инозете; - да го развива телото симетрично; - да ги зајакне моторичките способности на локомоторниот апарат; - да умее правилно да изведува вежби за истегнување и лабавење на мускулатурата; - да се оспособува за правилно поставување и заzemање адекватна положба за непречено изведување на вежбите (естетско воститување); - да ја развива перцептивната способност во состав на групата (симетрично и адекватно поставување во просторот); - да се оспособи правилно да ги изведува вежбите при седење, полулежење и лежење на стомак и грб. 	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вежби за ракете и рамениот појас - Вежби за трупот - Вежби за карлицата и нозете - предрачи, - одрачи. 	<p>- Вежби за симетричен развој и правилно држење на телото (посебни комплекси вежби за спротивставување на предиспонираноста на учениците кон кифотичноста).</p> <p>-Превентивни вежби за предиспонираноста на учениците кон определени телесни деформитети (кифоза, сколиоза, лордоза).</p> <p>-Игри за развивање на ситната мускулатура: „<i>Пейкамен</i>”, <i>реди сиини коинки и други ибри со коинки, групира семина или други сиини ѕредмети; ибра „Манекени”.</i></p> <p>-Моторички активности со хартија, сечење, собирање и средување на просторот итн.</p> <p>-Зајакнење на ситната мускулатура на нозете учениците одат боси по трева и нерамен терен со песок и камчиња.</p> <p>-При игрите учениците да го задржат правилното држење на телото особено да се избегнува кифотичната положба која е најчеста при игрането на учениците.</p>	

ТЕМА 4: ОСНОВИ НА АТЛЕТИКАТА

ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
Ученикот/ученичката: <ul style="list-style-type: none"> - да ги развива способностите за одење и трчање во отворен простор; - да ги подобрува (усоврнува) природните движења; - да се оспособува да оди и трча по водоравна клупа или тесен обележан простор; - да се оспособува да оди право и змиулестона разни начини; - да го јакне скокалиниот зглоб, мускулите на нозете и на карпицата; - да ја развива способноста на предизно фрлане; - да развива способности и да искажува позитивни емоции и однесување при друженето, активно да партшира во групната реализација на задачи во игра. 	СОДРЖИНИ <ul style="list-style-type: none"> - Одење - Трчање - Скокане и потскокнувања; - Индивидуално и групно скокане со јаже; - Фрлане и дофрлана. 	ПОИМИ <ul style="list-style-type: none"> - Залет-затрчување, - отскок – одскокнување, - доскок – доскокнување, потклекнување, - „амортизиране“, „растојание; прескокнато – истрчано,“ - старт – трнување-стартуваче; - цел - пристигнување, - Организирање игра-култана со пластиични толки и чучини. 	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ <p>- Вежби за правилна изведба на природните форми на движење: правилно одење и трчање, движењето на ракете и нозете, држеньето на трулот и главата.</p> <p>- Одење и трчање во определен правец; одење на лево, на десно, напред, назад и сл., одење и трчање во природни услови; <i>игри со имитација како оди мечкајќа, брзане на училишните (базно одење) шин.</i></p> <p>- Скокане и потскокнување баричка и сл. криенка; <i>прескокнување баричка и сл.</i></p> <p>- Скокане и потскокнувања, топ-нозе, со една и друга нога; играче дама и скокане со јаже.</p> <p>- Потскокнување од хоризонтален скок и доскок од висина со, амортизација-доскокнување.</p> <p>- Фрлане топче во далечина и во цел, фрлане пластиична топка во низок кол, префрлување топка преку ниска мрежа од одбојка.</p> <p>- Штафетни игри со елементи на одење, трчање, скокане, фрлане, прескокнување, дофрлување и префрлување.</p>

ТЕМА 5: ОСНОВИ НА ГИМНАСТИКАТА	
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ
ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се оспособува за правилно движење и ориентирање во просторот; - да ги јакне големите мускулни групи на трупот; - да се оспособува за естетско и елегантно држење на телото; - да се оспособува да се гризи за здравјето и компактноста на локомоторниот апарат; - да се оспособува да се двики во одреден правец; - да ја развива способноста за одрзување на рамнотежата (вестибуларните способности). 	<p>Учениците вежбаат правилно и безбедно факање за гимнастика спрани: разбој, греда, ристоли и пр.)</p> <p>- Справи со: качување, висење и слегување</p> <p>- Тркалање по надолжната оска на телото на душек</p> <p>- „Клацкалица“ на stomак и на грб</p> <p>- Одење по линии - стесната површина</p> <p>- Одење и лазење по ниска греда</p> <p>- Влечење и надвлеќување, туркање и сл.</p>

ТЕМА 6: ИГРИ			
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува да учествува во игри; - да се поттикнува да ги почитува правилата на игрите; - да ги развива психомоторните способности, посебно снаодливоста, агијноста, издржливоста, правилата и навремена реакција итн.; - да почитува правила на игра, да помага, соработува, комуницира и дисциплинирано да реализира поставени задачи; - да ги развива способностите за контролирано однесување и искажување на емоциите во напреварите, култура во поддрниката на својата екипа-навиваче; - да ја усогласува моториката со одреден ритам. 	<ul style="list-style-type: none"> - Народни танци - Карактерни игри - Елементарни игри - Штафетни игри - штафетни игри. - Танцови игри проследени со музика. - Игри: „Нека бил-нека бие“; лазење и провлекување меѓу предмети; „Ние сме планини“, „Ние сме пожарниари“. - Игри со користење на тобоган, рипстоли, меки душади итн. 	<p>- Разни игри според интересот на учениците, индивидуално и групно.</p> <p>- Игровни натпревари: сите игри се подгответи од изучени-свладани елементи.</p> <p>- Играње елементарни игри, штафетни игри, игри без граници и сл.</p> <p>- Танцови игри проследени со музика.</p> <p>- Игри: „Нека бил-нека бие“; лазење и провлекување меѓу предмети; „Ние сме планини“, „Ние сме пожарниари“.</p> <p>- Игри со користење на тобоган, рипстоли, меки душади итн.</p>	

НАСТАВНИ ТЕМИ – ПОДРАЧЈА КОИ СЕ РЕАЛИЗИРААТ ВО ДОГОВОР СО РОДИТЕЛИТЕ

ИЗБОРНА ТЕМА - ПОДРАЧЈЕ 1: АКТИВНОСТИ НА ВОДА			
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
Ученикот /ученичката: <ul style="list-style-type: none"> - да се погтикува да учествува во активности во водена средина; - да се запознае со основни положби за една од техниките на пливането. - Потопување на главата во вода, гледање во вода - Проплекување низ жив тунел во плитка вода 	<ul style="list-style-type: none"> - Лежење во плитка вода - Лазење по плитка вода - Одење и трчаше во плитка вода - Игри со одење, трчаше, лазење, четириноожно одење по плитка вода и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> - Помага од почетните елементи на пливачето, работата со раце, нозе, држане на главата итн. 	<p>- Активностите се реализираат со посебна се грижи за безбедноста на учениците од страна наставникот.</p> <p>- Адаптирање во водена средина со сигурни движење и исполнување на најразлични задачи и игри со толка, со дофрлувања и игри со мали бротчиња и други играчки кои пливаат.</p> <p>- Основни елементи од обуката за плivanje, работа со раце, нозе и сл.</p>

ИЗБОРНА ТЕМА - ПОДРАЧЈЕ 2:АКТИВНОСТИ НА СНЕГ

ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот /ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува да учествува во активности на снег; - да ја развива координацијата за движење по снег; - да се оспособува за рамнотежа на телото при лизгањето; -да се оспособува за правилно пагање на снег. 	<p>- Движење по снег: одење, тапкане - правење патеки-лавиринти</p> <p>- Правење Снежко и снежни топки</p> <p>- По избор на ученикот градење фигури со снег</p> <p>- Лизгање со санка;</p> <p>- Основни елементи од скијањето</p>	<p>- Од околината и зимската опрема за лизгање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Правење снежни топки, лизгање и играње. - Воведување во индивидуално и групно санкање, начинот на тргнување и застанување со санка. - Воведување во основните постапки за ставање скии и основните елементи за движење со истите. - Основни елементи од скијањето.

ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот /ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се оспособи да одржува рамнотежа при возење на тротинет, велосипед и ролери - да се оспособува за правилно и безбедно управување тротинет, велосипед и ролери. 	<p>- Возење тротинет</p> <p>- Возење трицикл;</p> <p>- Возење велосипед;</p> <p>- Возење ролери.</p>	<p>Деловите на средствата за возење:</p> <p>- кочење,</p> <p>- педала,</p> <p>- тркала.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Совладање техника на одржување на рамнотежа и возење. - Вежбање на правилата за безбедно движење во кругот на училиштето. - Обука за возење според интересот на учениците.

ИЗБОРНА ТЕМА - ПОДРАЧЈЕ 5: АКТИВНОСТИ ВО ПРИРОДА: ИЗЛЕТИ И ПЕШАЧЕЊА			
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
Ученикот/ученичката:			<ul style="list-style-type: none"> - да го поттикнува интересот за излети и пешачења; - да се оспособува за безбедно однесување во природа; - да ја развива еколошката свест.
ИЗБОРНА ТЕМА - ПОДРАЧЈЕ 6: УЧИЛИШТЕН СПОРТ			
ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
Ученикот/ученичката:	<ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува да учествува во училишните спортски активности. 	<ul style="list-style-type: none"> - Подготовки, полутренажен процес и учество во системот на натпревари на малите олимписки игри. 	<ul style="list-style-type: none"> - Учениците се вклучуваат според афинитетот во некој од спортовите. - Учество во Мали олимписки игри.

ИЗБОРНА ТЕМА - ПОДРАЧJE 7: СПОРТСКИ ШКОЛИ И ПРОЕКТИ

ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
Ученикот/ученичката: <ul style="list-style-type: none"> - да се воведе во повисоки организациски форми на спортување според афинитетот и интересот; - да ги учи основните елементи од избраницот спорт во спортска школа; - да се постигнува на тимска работа. 	<ul style="list-style-type: none"> - Обуки на основните елементи од спортот во кој се определени учениците 	<ul style="list-style-type: none"> - Поими од спортот во кој се определни учениците 	<ul style="list-style-type: none"> -Учениците се вклучуваат според афинитетот во некој од спортивите; (во договор со родителите).

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Напомена: главната цел на физичкото и здравствено образование за учениците со пречки во психичкиот развој е преку телесните движења и делувањето на природните фактори да се потпомогне развојот на психомоторните и работни способности, зачувување на здравјето и развивањето на позитивните особини.

За учениците од првото трите години треба да се планираат спортски активности кои придонесуваат за развивање и јакнење на групите мускули кои го обезбедуваат правилното држење на телото, координацијата на движењата, спретностите и др.

Треба да се планираат и реализираат излети како значаен облик на работа со учениците со пречки во психичкиот развој.

Последиците од недоволното движење и физичка активност можат да се отстранат само со организирано и перманентно реализирање на наставата по физичко и здравствено образование. Покрај тоа, неопходно е да се организираат и други облици на вонучилишни активности (слободни активности на ученикот). Учениците во слободно време се организираат во групи и секции во зависност од условите во училиштето. Слободните активности на учениците поинтензивно се планираат и реализираат за повозрасните ученици, но и помладите ученици треба постапно да се воведуваат во овој вид на активности. Особено значајно е да се поттикнуваат преку тие активности учениците да се осамостојуваат и да се оспособуваат сами и/или со помош да го организираат своето слободно време и да го користат корисно и пријатно.

При реализација на програмата за физичко и здравствено образование се појаѓа од развојните можности, способности и интереси на учениците со пречки во психичкиот развој.

Програмата по физичко и здравствено образование нуди широк спектар на активности: задолжителни, во кои се природните движенja и основите на атлетиката и гимнастиката со игрите и подрачјата пливање, активности на снег и во природа, активностите со возење и сл. како посебни тематски подрачја кои според интересот и потребите на учениците и родитеците се реализираат во локалната средина.

Важно е наставникот на првите часови што е можно побргу да воспостави вербална и моторичка комуникација со која ќе ги воведе учениците во организирано поставување и движење, безбедно и сигурно изведувањето на активностите во училиштето и надвор од него. Вежбите за оформување на телото и за отстранување и/или ублазување на деформитетите треба да се изведуваат на секој час по физичко и здравствено образование.

На почетокот на учебната година наставникот треба да направи снимање на психофизичкиот, емоционалниот и социјалниот статус на секој ученик со цел да подготви индивидуално планирање (почитување на индивидуалните интереси и психомоторни способности на учениците). Посебно треба да обрне внимание на здравствената состојба на учениците, особено на оние ученици кои имаат телесни општетувања и лекарски забрани за целосни или делумни моторички вежби. При ваквите случаи наставникот е должен да ги почитува мислевната и укажувачката на стручните лица за здравствената состојба на учениците.

Наставникот треба да ги детектира учениците кои имаат потреба од посебни корективни вежби заради ублажување и отстранување на телесните недостатоци и неправилности во моториката (значаен услов за правилниот раст и развој на ученикот).

Со отглед на возрастта и психофизичкиот стаус на учениците со пречки во психичкиот развој активностите треба да се реализираат, пред се, преку игри, со цел да се одговори на интересите на учениците и да се поттикнуваат позитивните емоции. Наставникот треба да го поттикнува ученикот да ги почитува своите другарчиња, да им помага при реализација на активностите, да влијае да развива чувство кај учениците за колективно реализирање на задачите.

Наставникот треба посебно внимание да посвети на вклучувањето на сите ученици во групните активности, без разлика на нивните способности и полова припадност. Стимулирањето треба да се прави на афирмативен начин, при што се вреднуваат поединечните постигаша на секој ученик како негов личен рекорд. Секој ученик се поттикнува да постигне најмногу што може, а не да се следи однапред утврден стандард. Целта на наставата по физичко и здравствено образование е да се обезбеди атмосфера на релаксација.

При планирањето наставникот обрнува внимание на рационалното користење на условите за работа и мозностите и афинитетите на учениците со пречки во психичкиот развој.

Наставните теми во соработка со родителите се планираат врз основа на условите за работа во училиштето и локалната средина, родителите се анкетираат, се формираат групи, се подготвува посебна програма за извешба, а ако има потреба покрај наставникот се ангажира и друго стручно лице, родителите и/или старателите.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Според поставените цели на наставната програма по физичко и здравствено образование наставникот спроведува описано оценување (лијагностичко, формативно, микросумативно и сумативно) при што предвид ги има компонентите:

- усвршување на природните форми на движење, како и учење и совладување на други моторички елементи;
 - совладување на елементи од основите на атлетиката, гимнастиката, игрите во согласност со индивидуалните мажоности;
 - редовност, залагање, соработка и помагање на ученикот на часовите;
 - фер-плеј однесување на часовите и натпреварите, да почитува победа и пораз како нормални појави на натпреварите;
 - да придонесува во остварување на позитивна групна атмосфера;
 - почитување и исполнување на здравствено-хигијиските задачи со неговата облека, пред физичките активности и по нив;
 - дисциплина, почитување на куќниот ред на спортската сала и училиштето и исполнување на поставените задачи од старана на наставникот и други слементи кои наставникот ќе ги постави како специфика на условите за работа и остварувањето на локалните интереси, како и договорот со родителите.
- За постигната на учениците се води дневник за сите наведени компоненти од кои се извлескуваат на ученикот. Оценката е описна, во неа се воведуваат елементите кои се поставени со целта на наставната програма по физичко и здравствено образование.

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

За реализација на наставната програма пофизичко и здравствено образование потребна е спортска сала и отворени спортски терени. Нивниот број и големина се регулирани со Нормативот за наставен простор и наставни средства и помагала донесен од страна на министерот за образование и наука. .

8. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Воспитно образовната работа во прво одделение може да ја реализира лице кое завршило:

- Филозофски факултет – Институт за дефектологија, дипломиран дефектолог;
- Дефектологски факултет согласно Законот за основно образование.

9. НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПРВО ОДДЕЛЕНИЕ ДОНЕСЕНА НА 21. 06. 2007 ГОДИНА СО РЕШЕНИЕ БР. 10-1009/2, ЗА ПОТРЕБИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ СО ПРЕЧКИ ВО ПСИХИЧКИОТ РАЗВОЈ ЈА АДАПТИРАШЕ КОМИСИЈАТА ВО СОСТАВ:

1. Марија Симонова, советник за посебно образование. Биро за развој на образованието – Скопје
2. Димитрија Лозаноски, дефектолог во пензија - Скопје

10. ПОТПИС И ДАТУМ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по физичко и здравствено образование за право одделение во деветгодишното основно образование за учениците со преки во психичкиот развој ја донесе

Поро Стојановски,
Министер за образование и наука

Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Бр. 10-1962/Г

02.10.2002 год.
СКОПЈЕ

